

SANDARDY OCHRONY NIELETNICH W CENTRUM MEDYCZNYM SKIN CLINIC

Poniższe standardy ochrony nieletnich obowiązujące w Centrum Medycznym Skin Clinic z miejscem udzielania świadczeń pod adresem 40-526 Katowice ul. Meteorologów 7/7 stanowią realizację obowiązku prawnego dot. wprowadzenia w podmiocie leczniczym standardów ochrony małoletnich na podstawie Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 560). Wchodzą w życie z dniem 14.08.2024r.

Preambuła

- Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. /Art 72.1 Konstytucji RP/
- Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez członków personelu podmiotu jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Personel podmiotu traktuje dziecko z szacunkiem oraz w miarę możliwości uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Uznajemy szczególną rolę pracowników ochrony zdrowia w identyfikacji przemocy wobec dzieci, reagowaniu na nią i zapewnieniu dziecku bezpieczeństwa. Realizując te cele, personel podmiotu działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

Celem wprowadzenia standardów ochrony dzieci w podmiocie jest:

- Zapewnienie wszystkim dzieciom ochrony przed krzywdzeniem i ustalenie procedur udzielania im wsparcia.
- Zapewnienie wszystkim pracownikom niezbędnych informacji i kompetencji, aby umożliwić im wywiązywanie się z obowiązków w zakresie dbałości o dobro dziecka i ochrony dzieci przed przemocą.
- Zapewnienie dzieciom oraz ich rodzicom lub opiekunom niezbędnych informacji na temat zasad obowiązujących w podmiocie oraz możliwości uzyskania wsparcia w sytuacji podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia.

§1 Definicje i postanowienia ogólne

1. Definieje

Podmiot, podmiot leczniczy – Centrum Medyczne Skin Clinic

Personel podmiotu - wszystkie osoby zatrudnione, współpracujące lub świadczące usługi w Centrum Medycznym Skin Clinic, które biorą udział w udzielaniu świadczeń nieletnim

Kierownictwo – należy przez to rozumieć kierownika podmiotu leczniczego, jego zastępców, pełnomocników oraz wszelkie osoby mające uprawnienia decyzyjne w podmiocie leczniczym, niezależnie od nazwy ich funkcji;

Podmioty współpracujące - podmioty zewnętrzne współpracujące z podmiotem leczniczym.

Dziecko - dzieckiem jest każda osoba, która nie ukończyła 18 roku życia

Opiekun, Opiekun dziecka - przedstawiciel ustawowy dziecka: rodzic¹ albo opiekun²; rodzic zastępczy³; opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych)⁴, opiekun faktyczny (w przypadku nagłego zagrożenia życia lub zdrowia).

Zgoda opiekuna: zgoda udzielona przez przedstawiciela ustawowego dziecka jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

Krzywdzenie dziecka należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego (w tym czynu nieobyczajnego) na szkodę małoletniego przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu lub przez zagrożenie dobra małoletniego, w tym jego zaniedbywanie

Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci – Kierownik Centrum Medycznego Skin Clinic lek. Robert Salamon

Osoba udzielająca wsparcia dziecku - Kierownik Centrum Medycznego Skin Clinic lub osoba przez niego upoważniona.

Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu - Kierownik Centrum Medycznego Skin Clinic

Dane osobowe dziecka - wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię i nazwisko, wizerunek.

Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:

Istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwo na szkodę dziecka, np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem lub popełniono przestępstwo;

doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;

doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).

Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:

rodziców/opiekunów prawnych dziecka,

inne osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, w tym o nieustalonej tożsamości),

¹ W rozumieniu art. 98 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

² W rozumieniu art. 155 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

³ W rozumieniu Art. 112¹ Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego

⁴ W rozumieniu art. 25 Ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

inne dziecko.

2. Przed zatrudnieniem jakiegokolwiek osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy uzyskać informację z Rejestru sprawców przestępstw na tle seksualnym dotyczącą tego, czy dana osoba nie figuruje w tym rejestrze.
3. Przed zatrudnieniem osoby, która będzie udzielać świadczeń zdrowotnych małoletnim lub będzie uczestniczyć w ich udzielaniu, należy zobowiązać ją do dostarczenia aktualnego zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
4. W przypadku zatrudnienia cudzoziemca, należy przeprowadzić jego weryfikację pod kątem figurowania w rejestrach karalności państwa pochodzenia lub państwa, w którym osoba ta ostatnio zamieszkiwała, w zakresie przestępstw jak punkcie 3 lub odpowiadających im czynów zabronionych, sankcjonowanym prawem danego państwa. Jeśli państwo z którego pochodzi lub gdzie ostatnio zamieszkiwała taka osoba nie prowadzi analogicznych rejestrów pracownik musi złożyć stosowne oświadczenie o niekaralności, które stanowi załącznik nr 2.
5. Zatrudnić w Centrum Medycznym Skin Clinic można wyłącznie te osoby, które nie figurują w Rejestrze Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym i które dostarczyły aktualne zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzające, że nie były skazane za przestępstwa, o których mowa w punkcie 3
6. Każdy członek personelu ma obowiązek zapoznania się ze standardami. Potwierdzeniem zapoznania się ze standardami jest złożenie oświadczenia, wzór którego stanowi *załącznik nr 1* do standardów
7. Kierownik podmiotu przynajmniej raz w roku sprawdza Rejestru Sprawców Przestępstw Na Tle Seksualnym, ustalając czy członek personelu, który udziela świadczeń zdrowotnych małoletnim lub uczestniczy w ich udzielaniu w podmiocie leczniczym, nie został wpisany do tego rejestru
8. W przypadku stwierdzenia że wszczęto lub jest prowadzone wobec członka personelu postępowanie karne o przestępstwa określone w punkcie 3, kierownik podmiotu leczniczego niezwłocznie odsuwa takiego członka od wszelkich form kontaktu z małoletnimi.
9. Jeśli dojdzie do skazania członka personelu za przestępstwo określone w punkcie 3 kierownik podmiotu niezwłocznie rozwiązuje umowę będącą podstawą zatrudnienia.

§2 Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. Członkowie personelu podmiotu posiadają odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci.
2. Personel podmiotu monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka personel podmiotu podejmuje działania profilaktyczne w zakresie swoich kompetencji i możliwości, np. podejmuje

rozmowę z opiekunami, przekazuje informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywuje do szukania dla siebie pomocy. Podjęte kroki należy odnotować w dokumentacji dziecka.

4. W sytuacji opisanej w punkcie 3, personel podmiotu omawia sytuację z przełożonym oraz osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu.
5. Z uwagi na charakter świadczonych usług w trakcie pobytu w Centrum Medycznym Skin Clinic pieczę nad dzieckiem musi zawsze sprawować opiekun.

§3 Katalog zachowań niedozwolonych wobec małoletniego

1. Zabrania się stosowania jakiejkolwiek formy lub postaci przemocy wobec małoletnich (zarówno przemocy fizycznej, jak i werbalnej), polegającej w szczególności na stosowaniu kontaktu fizycznego o charakterze agresywnym, krytyki lub obraźliwego bądź zachowania.
2. Zabrania się dotykania małoletnich w sposób, który mógłby zostać nieprawidłowo zinterpretowany lub który wykracza poza uzasadnioną potrzebę medyczną
3. Zabrania się wyśmiewania małoletnich, poniżania ich lub etykietowania.
4. Personel nie może kontaktować się bezpośrednio z małoletnim z pominięciem jego przedstawiciela ustawowego.
5. Personel nie może nawiązywać kontaktów z małoletnim w innej niż przewidziana udzielaniem świadczeń zdrowotnych formie
6. W przypadku wiarygodnej informacji o dopuszczeniu się przez członka Personelu jakiegokolwiek działania wymienionego w niniejszym rozdziale, Kierownictwo zobowiązane jest do zbadania sprawy i niezwłocznej reakcji.

§ 4 Zasady oraz wymogi zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki

1. Świadczenia zdrowotne udzielane są Małoletniemu wyłącznie w obecności Opiekuna Małoletniego.
2. W przypadku zgody Opiekuna Małoletniego świadczenie może być udzielone bez jego obecności, gdy Małoletni ma ukończony 16. rok życia. Gdy niezbędne jest wykonanie świadczenia bez obecności Opiekuna, świadczenia zdrowotne są udzielane za zgodą Pacjenta w obecności innego członka Personelu medycznego, jeżeli pozwalają na to warunki kadrowe.
3. Przebieg planowanych czynności w miarę możliwości, powinien zostać opisany przez Personel i Kierownictwo, zarówno Małoletniemu, jak i Opiekunowi Małoletniego. Personel i Kierownictwo uzyskują zgodę osoby uprawnionej według przepisów prawa polskiego na udzielenie świadczenia zdrowotnego Małoletniemu, z zastrzeżeniem sytuacji nagłych.
4. Personel oraz Kierownictwo zobowiązani są do uwzględniania w swoich działaniach dobrostanu Małoletnich w tym
 - Przestrzegając obowiązujących przepisów prawa, w tym Prawa Pacjenta i Praw Dzieci.
 - Dbając o bezpieczeństwo Małoletnich podczas pobytu w Placówce medycznej, monitorując sytuację i dobrostan Małoletniego
 - Biorąc pod uwagę wiek Małoletniego, jego sytuację medyczną, możliwości poznawcze oraz indywidualne potrzeby
 - zachowując cierpliwość i traktując Małoletniego z szacunkiem;
 - uważnie wysłuchując Małoletniego i starając się udzielać mu odpowiedzi dostosowanej do sytuacji i jego wieku;
 - wyrażając się spokojnie oraz nie krzycząc, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna, np. ostrzeżenie

- szanując intymność i prywatność Małoletniego, traktując Małoletnich w sposób równy, niezależnie od ich płci, orientacji seksualnej, wyznania, pochodzenia etnicznego, niepełnosprawności;
- w czasie wizyty, w miarę możliwości, informując Małoletniego, co jest jej celem, jaki będzie jej przebieg i umożliwiając zadanie pytań
- w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami lub ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi dostosowując sposób komunikacji do potrzeb i możliwości Małoletnich.
- Zapewniając poszanowanie prawa Małoletniego do poszanowania jego godności i intymności, w tym: jakiegokolwiek czynności związane z koniecznością naruszenia intymności, w szczególności wymagające rozebrania Małoletniego, oglądania go, dotykania, penetracji jam ciała, wykonywane są wyłącznie w sytuacjach mających uzasadnienie medyczne. Czynności takie realizowane powinny być w miarę możliwości przez osoby tej samej płci; czynności związane z potencjalnym naruszeniem intymności powinny być, w miarę możliwości, wykonywane w warunkach szczególnie gwarantujących poszanowanie intymności i godności Małoletniego

§5 Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń i informowanie odpowiednich instytucji;

1. W przypadku zaobserwowania lub otrzymania informacji o sytuacji przemocy bądź wykorzystania małoletniego – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do natychmiastowej reakcji, zmierzającej do powstrzymania zachowań niedozwolonych i zapewnienia ochrony małoletniemu
2. W przypadku zaobserwowania lub otrzymania informacji o zachowaniach rodzących podejrzenie przemocy bądź wykorzystania małoletniego każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do zgłoszenia ich kierownikowi podmiotu leczniczego;
3. W przypadku zaobserwowania lub otrzymania informacji o naruszeniu standardów – każdy członek personelu lub kierownictwa jest zobowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia naruszeń kierownikowi podmiotu leczniczego.
4. Podejrzenie naruszenia standardów, w szczególności poprzez krzywdzenie małoletnich można zgłaszać Kierownikowi Centrum Medycznego Skin Clinic lub na adres e-mailowy: biuro@skinclinic.katowice.pl
5. Kierownik podmiotu leczniczego dąży do niezwłocznego wyjaśnienia sprawy podejmując wszelkie niezbędne działania. Podejmowane działania kierownik podmiotu leczniczego dokumentuje.
6. W przypadku, gdy zgłoszono podejrzenie krzywdzenia małoletniego przez członka personelu, członek ten zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
7. W przypadku zaobserwowania, że przedstawiciel ustawowy małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, stosuje przemoc wobec małoletniego bądź godzi się na jej stosowanie lub w inny sposób krzywdzący małoletniego sobie nie radzi, należy podjąć działania adekwatne do sytuacji- w przypadku
 - ubóstwa- można porozmawiać z przedstawicielem ustawowym małoletniego i poinformować go o możliwościach wsparcia, w szczególności o ośrodkach pomocy społecznej
 - zaniedbania – można poinformować o możliwości wsparcia psychologicznego, w szczególności o telefonach zaufania, poradniach oraz specjalistach, którzy przyjmują na terenie danego powiatu
 - przemocy – można wszcząć procedurę Niebieskiej Karty

8. W przypadku, gdy z rozmowy z przedstawicielem ustawowym wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą małoletniemu, ignoruje zdarzenie bądź stan psychofizyczny małoletniego lub w inny sposób nie wspiera małoletniego, który doświadczył krzywdzenia, kierownik podmiotu leczniczego sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego. Z wniosku sporządza się notatkę.
9. W przypadku podejrzenia, że zdrowie lub życie małoletniego są zagrożone lub gdy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa na małoletnim, kierownik podmiotu leczniczego sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Z zawiadomienia sporządza się notatkę.
10. W miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych w przestrzeni dostępnej dla pacjentów wywiesza się informację o telefonach pomocy dla osób pokrzywdzonych przestępstwami oraz przemocą w rodzinie, która stanowi załącznik nr 3 do niniejszych standardów

§6 Zasady aktualizacji Standardów oraz zakres kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie członków personelu do ich stosowania

1. Kierownik podmiotu leczniczego nie rzadziej niż co dwa lata dokonuje przeglądu standardów w celu ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej oceny należy udokumentować.
2. Członkowie personelu, małoletni lub ich przedstawiciele ustawowi mogą przekazywać swoje uwagi do standardów do kierownika podmiotu leczniczego.
3. Kierownik podmiotu leczniczego może sprawdzać znajomość standardów wśród personelu oraz organizować szkolenia z zakresu standardów.

§7 Zasady ochrony wizerunku małoletniego

1. Wizerunek małoletniego podlega ochronie.
2. W trakcie udzielania świadczeń utrwalanie wizerunku małoletniego jest możliwe wyłącznie na potrzeby prowadzonej dokumentacji medycznej.
3. Upublicznienie wizerunku małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody przedstawiciela ustawowego tego małoletniego.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie krajobraz, publiczne wydarzenie, zgoda przedstawiciela ustawowego na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

Wizerunek małoletniego utrwalony za pomocą kamer przemysłowych służących do rejestracji dźwięku lub obrazu na potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa osobom i mieniu znajdującym się w podmiocie leczniczym nie podlega upublicznieniu i nie wymaga zgody przedstawiciela ustawowego małoletniego do utrwalania jego wizerunku. Wykorzystanie utrwalonych w ten sposób materiałów ograniczone jest wyłącznie do pierwotnie określonych dla ich rejestracji celów.

§8. Zasady i sposób udostępniania rodzicom, opiekunom albo małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

Standardy Ochrony Małoletnich są udostępniane:

w recepcji Placówki medycznej;

na stronie internetowej Placówki medycznej pod adresem: www.skinclinic.katowice.pl

Wersja skrócona Standardów dla Małoletnich stanowi Załącznik nr 4 do Standardów.

Załącznik nr 1. Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony nieletnich w Centrum Medycznym Skin Clinic oraz zobowiązanie do przestrzegania standardów

Oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony nieletnich w Centrum Medycznym Skin Clinic oraz zobowiązanie do przestrzegania standardów.

.....

miejsce i data

Ja,

oświadczam, że zapoznałam/-em się ze standardami ochrony nieletnich w Centrum Medycznym Skin Clinic i zobowiązuje się do ich przestrzegania.

.....

podpis

Załącznik nr 2. Oświadczenie pracownika o niekaralności

Oświadczenie pracownika o niekaralności

.....

miejsce i data

Ja,

oświadczam, że:

- 1) nie byłem skazany za przestępstwo lub przestępstwa określone w rozdziale XIX (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu) i XXV (przestępstwa przeciwko wolności seksualnej) Kodeksu karnego, w art. 189a (handel ludźmi) i art. 207 (znęcanie się) Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego;
- 2) nie toczy się przeciwko mnie postępowanie przygotowawcze lub sądowe dotyczące przestępstw wskazanych w pkt 1).

.....

podpis

Załącznik nr 3. Wykaz danych kontaktowych

Lista instytucji, do których można skierować osobę potrzebującą szukającą wsparcia

Lista kontaktów do instytucji i organizacji pomocowych działających w otoczeniu podmiotu

Nazwa instytucji/organizacji	Dane kontaktowe
Telefon alarmowy w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia	Tel. 112
Dziecięcy telefon zaufania rzecznika praw dziecka	Tel. 800 12 12 12
Centrum wsparcia dla osób, które są w stanie kryzysu emocjonalnego	Tel. 800 70 2222
Kryzysowy telefon zaufania dla dorosłych	Tel. 116 123
Ośrodek pomocy społecznej w Katowicach	Tel. 32-606 18-00 E-mail: kancelaria@mops.katowice.pl
Ośrodek interwencji kryzysowej w Katowicach	Tel. 32 251 15 99 lub 32 257 14 82 E-mail oik@mops.katowice.pl
Specjalistyczna poradnia rodzinna w Katowicach	Tel. 32 258 35 12 sekretariat@poradniarodzinna.com.pl
Ośrodek wczesnej interwencji w katowicach	Tel. 32-250-44-99
Ośrodek wsparcia dziennego w Katowicach	tel. 32 203 78 32 - 75
Środowiskowe centrum zdrowia psychicznego dla dzieci i młodzieży I stopnia referencyjności	Tel. <u>789 571 224</u>
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży	Tel. 116 111
Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”	800 120 002

Załącznik nr 4. Wersja skrócona standardów ochrony dla małoletnich.

1. Bezpieczeństwo i komfort: Jesteśmy miejscem, w którym masz się czuć dobrze i bezpiecznie.
2. Szacunek: Nikt nie może krzywdzić, wyśmiewać, ani dotykać Cię bez zgody (poza badaniem).
3. Obecność rodzica/opiekuna: Do gabinetu wchodzisz z rodzicem lub opiekunem, mogą być zawsze przy Tobie.
4. Zrozumienie: Lekarz wytłumaczy, co będzie robił, a Ty masz prawo pytać o wszystko.
5. Zaufanie: Możesz powiedzieć lekarzowi i personelowi wszystko, czego się boisz, wstydzisz lub co Cię martwi.
6. Ochrona prywatności: Informacje o Twoim zdrowiu są poufne i nie dla każdego.
7. Reagowanie na krzywdę: Jeśli coś zaniepokoiło Cię w trakcie wizyty u nas, powiedz o tym dowolnej osobie personelu. Nie jesteś sam!. Możesz też wysłać wiadomość na adres biuro@skinclinic.katowice.pl lub zadzwonić pod numer 508 176 176
8. Zakaz przemocy i nadużyć: Personelowi zabrania się stosowania jakiegokolwiek przemocy, nacisku, obrażania czy nawiązywania niestosownych relacji.
9. Wizerunek: Publikowanie Twojego wizerunku (zdjęć) wymaga zgody rodzica.
10. Cokolwiek się w Twoim życiu dzieje nie jesteś sam. To są całodobowe numery telefonów do osób, którym możesz zaufać
 - 1) Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”:800 120 002;
 - 2) Telefon Zaufania Dla Dzieci i Młodzieży: 116 111.